YURT DIŞINDA ALINAN DOKTORA, SANATTA YETERLİK, DOÇENTLİK, PROFESÖRLÜK ÜNVANLARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Amaç ve kapsam

MADDE 1– (1) Bu Usul ve Esasların amacı, yurt dışında alınan doktora, sanatta yeterlik, doçentlik ve profesörlük ünvanlarını değerlendirme işlemlerinde uyulacak usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2– (1) Bu Usul ve Esaslar, 04.11.1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3., 11., 27. ve 28. maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında,

a) Denklik Komisyonu: Yurt Dışında Alınan Doktora, Sanatta Yeterlik, Doçentlik, Profesörlük Ünvanlarının Değerlendirilmesine İlişkin Başvuruları İnceleme Komisyonunu

b) Dış temsilcilik: Türkiye Cumhuriyeti'nin dış temsilciliğini

c) Kılavuz: Denklik başvurusu sahiplerinin, başvuruları ile ilgili yapmaları gereken hususların belirtildiği belgeyi

ç) Noter: Türkiye Cumhuriyeti noterini

d) Usul ve Esaslar: Yurt Dışında Alınan Doktora, Sanatta Yeterlik, Doçentlik, Profesörlük Ünvanlarının Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esasları ifade eder.

Denklik Komisyonu

MADDE 4– (1) Denklik Komisyonu, yükseköğretim kurumlarında profesör olarak çalışan öğretim üyeleri arasından Üniversitelerarası Kurul tarafından biri başkan olmak üzere seçilen toplam beş üyeden oluşur.

(2) Başkan ve üyelerin görev süresi dört yıldır. Görev süresi dolan üye tekrar seçilebilir.

(3) Denklik Komisyonu salt çoğunluk ile toplanır, her bir başvuru dosyasını münferiden inceler ve Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kuruluna sunulacak görüş oy birliği/oy çokluğu ile alınır.

(4) Üniversitelerarası Kurul Başkanlığınca talep edildiğinde, Denklik Komisyonu daha önce denkliği kabul edilmiş başvuruları tekrar inceler, değerlendirir ve görüşünü Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kuruluna sunar.

(5) Sekreterlik işleri Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı Denklik Hizmetleri Birimi tarafından yürütülür.

Başvuru usulü

MADDE 5- (1) Doktora ve sanatta yeterlik denkliği başvuruları e-devlet üzerinden yapılır. Başvuruda yüklenen belgelerden Kılavuzda belirtilenlerin asılları 30 gün içerisinde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına başvuru sahibi tarafından şahsen veya vekili tarafından ibraz edilir.

(2) Sisteme yüklenen belgeler net ve okunaklı olmalıdır.

(3) Başvuruyla ilgili tespit edilen eksiklikler başvuru sahibinin beyan ettiği e-posta adresine en geç 30 gün içinde bildirilir. Eksik bildiriminin yapıldığı tarihten itibaren 30 gün içinde eksikliklerin giderilmemesi hâlinde başvuru yapılmamış sayılır.

(4) Doçentlik ve profesörlük denkliği için başvurular Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına şahsen veya vekili tarafından yapılır.

(5) Başvuru evrakı için istenen onaylar, Türkiye Cumhuriyeti dış temsilciliği veya Türkiye Cumhuriyeti noterlerinden alınır.

Yurt dışında alınan doktora ünvanlarının denkliği

MADDE 6– (1) Yurt dışında alınan doktora ünvanlarının denkliği başvurularında sisteme yüklenmesi gereken belgeler şunlardır:

a) Doktora diplomasının aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

b) Doğrudan veya bütünleşik doktora başvurularında, başvuru sisteminin doğrulayamadığı durumlarda

1) Lisans Türkiye'de tamamlanmış ise lisans diplomasının aslının dış temsilcilik veya noter onaylı sureti

2) Lisans yurt dışında tamamlanmış ise lisans diplomasının dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi ile Yükseköğretim Kurulundan alınmış lisans diploması denklik belgesinin dış temsilcilik veya noter onaylı sureti

3) Doktora yapılan üniversiteden alınan doğrudan veya bütünleşik doktora yapıldığına dair yazının aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

c) Yüksek lisansla birleştirilmemiş doktora öğrenimleri için yapılan başvurularda başvuru sisteminin doğrulayamadığı durumlarda

1) Yüksek lisans Türkiye'de tamamlanmış ise yüksek lisans diplomasının aslının dış temsilcilik veya noter onaylı sureti

2) Yüksek lisans yurt dışında tamamlanmış ise yüksek lisans diplomasının dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi ile Yükseköğretim Kurulundan alınmış yüksek lisans diploması denklik belgesinin dış temsilcilik veya noter onaylı sureti

ç) Doktora diplomasına esas teşkil eden not dökümünün (transkript) aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi; doktora yapılan

üniversitenin not dökümü vermemesi durumunda ise doktora yapılan üniversiteden not dökümü verilmediğine dair alınan yazının aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

d) Doktora tezi

e) Doktora diplomasına esas teşkil eden doktora tez kapağının ve tez özeti kısmının suretinin de bulunduğu dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

f) Başvuru sisteminin doğrulayamadığı durumlarda, Türkiye'de doktoraya kabul için aranan dil yeterliliğinin sağlandığına ilişkin yabancı dil belgesi (doktora öğretim dili Üniversitelerarası Kurulca doçentlik başvurusunda kabul edilen dillerden herhangi birisi ise bu belge istenmez)

g) Akademik özgeçmiş

ğ) Yabancılar ile biri Türk vatandaşlığı olup olmadığına bakılmaksızın birden çok vatandaşlığı bulunan başvuru sahipleri için doktora yapılan ülkede asgari, bu Usul ve Esaslarda öngörülen süre kadar bulunulduğunu gösterir bir belgenin aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi; ayrıca yabancılar için pasaportlarının kimlik bilgilerinin bulunduğu sayfaların fotokopileri ve varsa resmî kurumlarca verilen çalışma izni, ikâmet izni vb. belgelerin fotokopisi

h) Doktora diploması Türkiye'de veya yurt dışında herhangi bir üniversite ile ortak doktora programı protokolü neticesinde alındıysa bunu belgeleyen bir yazı

ı) Doktora öğrenimi süresince herhangi bir kurum/kuruluştan burs alındıysa bunu belgeleyen bir yazı

i) Doktora öğrenimi süresince herhangi bir kurum/kuruluş tarafından görevlendirme yapıldıysa bunu belgeleyen bir yazı

(2) Doktora öğreniminin Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yükseköğretim kurumlarında örgün eğitim/öğretim yöntemiyle tamamlanmış olması gerekir. Bunun için doktora öğrenimi süresince başvuru sahiplerinin öğrenim gördüğü üniversitenin bulunduğu ülkede Sosyal Bilimler için en az 200 gün, Mühendislik, Temel Bilimler, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri ve diğer bilimler için en az 300 gün, Sağlık Bilimleri için en az 400 gün bulunması şarttır. Gün şartını sağlamayanların başvuruları değerlendirilmeye alınmadan reddedilir.

Yurt dışında alınan sanatta yeterlik derecesinin denkliği

MADDE 7– (1) Yurt dışında alınan sanatta yeterlik derecesinin denkliği başvurularında sisteme yüklenmesi gereken belgeler şunlardır:

a) Sanatta yeterlik diplomasının aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

b) Sanatta yeterlilik eğitimleri için yapılan başvurular için başvuru sisteminin doğrulayamadığı durumlarda

1) Yüksek lisans Türkiye'de tamamlanmış ise yüksek lisans diplomasının aslının dış temsilcilik veya noter onaylı sureti

2) Yüksek lisans yurt dışında tamamlanmış ise yüksek lisans diplomasının dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi ile Yükseköğretim Kurulundan alınmış yüksek lisans diploması denklik belgesinin dış temsilcilik veya noter onaylı sureti

c) Sanatta yeterlik diplomasına esas teşkil eden not dökümünün aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi. Sanatta yeterlik yapılan üniversitenin not dökümü vermemesi durumunda ise sanatta yeterlik programı tamamlanan Üniversiteden not dökümü verilmediğine dair alınan yazının aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

ç) Sanatta yeterlik tezi

d) Sanatta yeterlik diplomasına esas teşkil eden tez kapağının ve tez özeti kısmının suretinin de bulunduğu dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

e) Sanatta yeterlik eğitimine ilişkin afişler, resital çalışmaları, plaklar, elektronik kayıtlar, posterler ve benzeri çalışmalar. Bu çalışmalar ikişer nüsha hâlinde taşınır bellek vb. ortamlarda 5. maddenin 1. fıkrasında Kılavuzda belirtilen belgelerin asıllarıyla birlikte Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına teslim edilir.

f) Başvuru sisteminin doğrulayamadığı durumlarda, Türkiye'de sanatta yeterlik eğitimine kabul için aranan dil yeterliliğinin sağlandığına ilişkin yabancı dil belgesi (sanatta yeterlik eğitim dili Üniversitelerarası Kurulca doçentlik başvurusunda kabul edilen dillerden herhangi birisi ise bu belge istenmez)

g) Akademik özgeçmiş

ğ) Yabancılar ile biri Türk vatandaşlığı olup olmadığına bakılmaksızın birden çok vatandaşlığı bulunan başvuru sahipleri için doktora yapılan ülkede asgari, bu Usul ve Esaslarda öngörülen süre kadar bulunulduğunu gösterir bir belgenin aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi; ayrıca yabancılar için pasaportlarının kimlik bilgilerinin bulunduğu sayfaların fotokopileri ve varsa resmî kurumlarca verilen çalışma izni, ikâmet izni vb. belgelerin fotokopisi

h) Sanatta yeterlik diploması Türkiye'de veya yurt dışında herhangi bir üniversite ile ortak doktora programı protokolü neticesinde alındıysa bunu belgeleyen bir yazı

ı) Sanatta yeterlik öğrenimi süresince herhangi bir kurum/kuruluştan burs alındıysa bunu belgeleyen bir yazı

i) Sanatta yeterlik öğrenimi süresince herhangi bir kurum/kuruluş tarafından görevlendirme yapıldıysa bunu belgeleyen bir yazı

(2) Sanatta yeterlik eğitiminin Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan yükseköğretim kurumlarında örgün eğitim/öğretim yöntemiyle tamamlanmış olması gerekir. Bunun için sanatta yeterlik eğitimi süresince başvuru sahiplerinin öğrenim gördüğü üniversitenin bulunduğu ülkede en az 300 gün bulunması şarttır. Gün şartını sağlamayanların başvuruları değerlendirilmeye alınmadan reddedilir.

Yurt dışında alınan doçentlik ünvanının denkliği

MADDE 8– (1) Yurt dışında alınmış olan doçentlik ünvanının denkliği için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Doktora, tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık veya sanatta yeterlik ünvanını aldıktan sonra yabancı ülkelerde doçentlik ünvanını almış olanlardan, "tam zamanlı statüde" kesintisiz olarak en az iki yıl bu ünvan ve yetki ile yabancı ülkelerdeki Yükseköğretim Kurulunca tanınan öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olmak. Yükseköğretim kurumu niteliğinde olmayan araştırma merkezi ve benzeri kurumlardaki çalışmalar bakımından bu şart gerçekleşmiş kabul edilmez.

b) İlgili bilim alanında Türkiye'de doçentlik sınavına başvurmak için aranan dil ve asgari yayın şartlarını, "denklik başvurusunun yapıldığı tarih itibarıyla" sağlamış olmak.

c) Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunun değerlendirme hakkı saklı kalmak kaydıyla, yurt dışında doçentlik ünvanı alınan üniversitenin, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş sıralama kuruluşlarınca yapılan dünya üniversite sıralamalarında denklik başvurusunun yapıldığı yıl itibarıyla en az ikisinde ilk 500 üniversite arasında bulunması durumunda asgari yayın ve yabancı dil şartı aranmaz.

(2) Doçentlik denkliği için başvurular aşağıdaki belgeler ile Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına şahsen veya vekili tarafından yapılır.

a) Doçentlik diplomasının/belgesinin aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

b) Yabancı ülkede doçent ünvanı ile bir yükseköğretim kurumunda tam zamanlı statüde kesintisiz olarak en az iki yıl çalıştığını gösteren belgenin aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

c) Doktora, tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık veya sanatta yeterlik ünvanının Türkiye'de alınması hâlinde dış temsilcilik veya noter onaylı sureti; bunların yurt dışında alınmış olması hâlinde diploma/belgelerin dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi ile denklik belgesinin dış temsilcilik veya noter onaylı sureti

ç) Yayın listesi ve çalışmaların birer nüshası (taşınır bellek vb.)

d) Türkiye'de doçentlik başvurusu için aranan dil yeterliğinin sağlandığına ilişkin belge

e) Akademik özgeçmiş

f) Kimlik fotokopisi

g) Doçentlik ünvanını Türkiye'de almış olanlar veya doçentlik denkliği başvurusu kabul edilenler, bu doçentlik ünvanı veya doçentlik denkliği için dayandıkları yayınları, farklı bir bilim/sanat alanından yaptıkları yeniden doçentlik/doçentlik denkliği başvuruları için kullanamazlar.

Yurt dışında alınan profesörlük ünvanının denkliği

MADDE 9– (1) Yurt dışında alınmış olan profesörlük ünvanının denkliği için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Yükseköğretim Kurulunca tanınan bir yabancı yükseköğretim kurumundan profesörlük ünvanını almış olanlardan, "tam zamanlı statüde" kesintisiz en az iki yıl bu ünvan ve yetki ile yabancı ülkelerde Yükseköğretim Kurulunca tanınan öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olmak. Yükseköğretim kurumu niteliğinde olmayan araştırma merkezi ve benzeri kurumlardaki çalışmalar kabul edilmez.

b) İlgili bilim alanında Türkiye'de doçent ünvanı aldıktan sonra doçentlik başvurusu için aranan asgari yayın şartlarını, "denklik başvurusunun yapıldığı tarih itibarıyla" tekrar sağlamış olmak.

c) Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunun değerlendirme hakkı saklı kalmak kaydıyla, profesörlük ünvanı alınan yurt dışındaki üniversitenin, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen sıralama kuruluşlarınca yapılan dünya üniversite sıralamalarında denklik başvurusunun yapıldığı yıl itibarıyla en az ikisinde ilk 500 üniversite arasında bulunması durumunda asgari yayın şartı aranmaz.

(2) Profesörlük denkliği için başvurular aşağıdaki belgeler ile Üniversitelerarası Kurul Başkanlığına şahsen veya vekili tarafından yapılır.

a) Profesörlük diplomasının/belgesinin aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

b) Yabancı ülkede profesör ünvanı ile bir yükseköğretim kurumunda kesintisiz en az iki yıl çalıştığını gösteren belgenin aslı ve dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi

c) Doçentlik diploması/belgesi Türkiye'de alınmış ise bunun aslının dış temsilcilik veya noter onaylı sureti; yurt dışından alınmış ise bunun dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi ile doçentlik denklik belgesinin dış temsilcilik veya noter onaylı sureti

ç) Doktora, tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık veya sanatta yeterlik ünvanı Türkiye'de alınmış ise bunun aslının dış temsilcilik veya noter onaylı sureti; yurt dışından alınmış ise diploma/belgenin dış temsilcilik veya noter onaylı sureti ve dış temsilcilik veya noter onaylı Türkçe tercümesi ile denklik belgesinin dış temsilcilik veya noter tarafından onaylı sureti

d) Yayın listesi ve çalışmaların birer nüshası (taşınır bellek vb.)

e) Akademik özgeçmiş

f) Kimlik fotokopisi

Sunulacak belgeler için ortak hükümler

MADDE 10– (1) Türk vatandaşları için, denkliği talep edilen doktora veya sanatta yeterlik öğrenimi veya doçentlik ve profesörlük ünvanıyla yapılan çalışma sürelerinde kullanılan pasaportların kimlik bilgisi dâhil işlem gören sayfalarının okunaklı fotokopileri, ikâmet izin belgesi ile oturum kartlarının fotokopileri (veya ikâmeti sağlayan vize belgesi) ile başvuru sisteminin doğrulayamadığı durumlarda, ilgili kurumlardan alınmış ıslak imzalı yurda giriş çıkış belgesi, (doktora/sanatta yeterlik KKTC'de yapılmış ise KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı Polis Genel Müdürlüğü Muhaceret Müdürlüğü'nden alınan belgenin aslı)

(2) Yurt dışında alınan diplomanın/ünvanın eşdeğerliği ile ilgili olmak kaydıyla bilgi ve belgelerin doğruluğunun araştırılmasına ilişkin açık rıza beyanının başvuru dosyasıyla birlikte sunulması şarttır.

(3) Denklik Komisyonu, bu Usul ve Esaslar kapsamında istenilen belgelere ek olarak, gerekli hallerde başka belgelerin de sunulmasını isteyebilir.

(4) Denklik Komisyonu, gerek duyduğunda başvuru sahibinin ÖSYM tarafından yapılan yabancı dil sınavlarından birinden dil belgesi getirmesini isteyebilir.

Yabancıların müracaatı

MADDE 11– (1) Başvuru şartlarını sağlayan yabancılar da Türkiye'de denklik için başvurabilirler.

(2) Yabancılar pasaportlarının kimlik bilgilerinin bulunduğu sayfaların fotokopileri ve varsa resmî kurumlarca verilen çalışma izni, ikâmet izni vb. belge örneklerini ibraz ederler.

Yapılacak işlemler

MADDE 12– (1) Denklik Komisyonu, yurt dışında alınan doktora, sanatta yeterlik, doçentlik ve profesörlük ünvanlarının denkliğine ilişkin başvuruları, ünvanlara ilişkin diploma ve belgelerin yurt dışındaki ilgili yükseköğretim kurumundan verildiğini Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla ve/veya başvuru sahibinin denklik konusu ünvanı aldığı yükseköğretim kurumunun yetkili biriminin resmî e-posta adresi aracılığıyla teyit ettikten sonra inceler. Başvuru sahibi müracaatında yetkili birimin resmî e-posta adresini de bildirir.

(2) Denklik Komisyonu yukarıda aranan şartlar yanında, doktora ve sanatta yeterlik denklik başvurularıyla ilgili, doktora veya sanatta yeterlik eğitiminin yapıldığı ülke ve yükseköğretim kurumu, tez/eser konusu ve içeriği, program sürecinde ders alınıp alınmadığı ve bunların yeterliği, bazı bilim alanlarında pratik derslerinin fiziksel alınıp alınmadığı gibi hususları; doçentlik ve profesörlük denklik başvurularıyla ilgili, başvuru sahibinin bilimsel faaliyetlerinin Türkiye'de ilgili alanda doçentlik/profesörlük ünvanlarını almak için aranan faaliyetler düzeyinde olup olmadığını araştırır ve kanaatini içeren bir eşdeğerlilik raporu hazırlar.

(3) Gerekli hallerde doktora tezinin/sanatta yeterlik çalışmasının yeminli tercüman onaylı Türkçe tercümesi istenebilir.

(4) Denklik Komisyonu, gerek gördüğünde denklik başvuruları hakkında, ilgili bilim alanındaki öğretim üyelerinden görüş alınmasına karar verebilir. Bu takdirde, doktora denkliği başvuruları için ilgili bilim alanındaki öğretim üyelerinden oluşturulacak üç kişilik bir alt komisyondan; sanatta yeterlik denkliği başvurularında Sanat Dalları Eğitimi Konseyinden veya ilgili bilim alanındaki öğretim üyeleri arasından oluşturulacak üç kişilik bir alt komisyondan; doçentlik ve profesörlük denkliği başvuruları için ilgili bilim alanındaki profesör ünvanlı öğretim üyelerinden, profesör ünvanlı yeterli sayıda öğretim üyesi bulunmaması hâlinde en yakın bilim alanından profesör ünvanlı öğretim üyesi/üyeleri ile oluşturulacak üç kişilik alt komisyondan görüşlerini içeren bir rapor sunması istenir. Gelen raporun yeterli olmaması durumunda, yeni bir alt komisyon oluşturulabilir.

(5) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından onaylı yurt dışındaki bir üniversite ile ortak protokol kapsamında yapılan doktoralarda doktora diplomalarından birinin Türkiye'den alınması hâlinde yurt dışından alınan diploma ayrıca denklik işlemine tabi tutulmaz.

(6) Eşdeğerlik raporu esas alınarak doktora, sanatta yeterlik, doçentlik veya profesörlük ünvanlarının alındığı yabancı akademik kurum/kurumların ilgili ülke makamları ve Yükseköğretim Kurulu tarafından başvurunun yapıldığı tarih itibarıyla tanınmış bir kurum olduğu ve bu kurumların Türk yükseköğretimi düzeyine eşdeğer olduğuna, ayrıca belirlenen diğer şartların sağlandığına Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunca karar verilmesi hâlinde, başvurulmuş olan ünvana göre doktora, sanatta yeterlik, doçentlik veya profesörlük denklik belgesi verilir.

(7) Yapılan inceleme sonucunda, ünvanın alındığı ve çalışmanın yapıldığı yabancı kurumun Türk yükseköğretim düzeyine eşdeğer bulunmadığına veya belirlenen diğer şartların sağlanmadığına Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunca karar verilmesi hâlinde denklik talebi, gerekçesi belirtilmek suretiyle reddedilir.

(8) Doktora tezi/sanatta yeterlik veya diğer çalışmalarında, 2547 sayılı Kanun'un 4. ve 5. maddelerine aykırılığı tespit edilenlerin denklik başvuruları reddedilir.

(9) Başvuru sahipleri hakkında, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hâlinin bulunup bulunmadığının tespiti için ilgili kurumlar bünyesinde arşiv araştırması yaptırılır. Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olması ya da değerlendirilmesi sebebiyle görevden uzaklaştırılan veya haklarında adli soruşturma ya da kovuşturma yapılan denklik başvurusu yapan adayların, görevden uzakta geçirdikleri süre boyunca veya adli soruşturma ya da kovuşturma sonuçlanıncaya kadar denklik başvurularına ilişkin işlemler durdurulur. Bunlardan, haklarında kamu görevinden çıkarılma veya mahkûmiyet kararı verilenler ile (Danıştay Sekizinci Dairesinin 26/5/2023 tarihli ve E.:2022/6878 sayılı yürütmeyi durdurma kararı verilen ibare; *kamu görevlisi olmamakla birlikte, ilgili kurumlar tarafından yapılan arşiv araştırması sonucunda haklarında milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir durum tespit edilen adayların)* başvuruları reddedilir.

Evrak teslimi

MADDE 13– (1) Başvuru sürecinde asılları elden teslim alınan evrakın fotokopisi dosyasında saklanır, aslı posta yoluyla iade edilir. Evrakların asılları istenirse başvuru sahibine veya dış temsilcilik veya noter tarafından düzenlenmiş olan ve bu konuyu içeren vekâletname ibraz eden vekiline teslim edilir.

(2) Onaylı suret ve tercüme belgeleri başvuru sahibine iade edilmez.

Özel durumlarda doktora/sanatta yeterlik diplomalarının denklik işlemleri

MADDE 14– (1) Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunun değerlendirme hakkı saklı kalmak kaydıyla, savaş, işgal, ilhak ve benzeri olağanüstü durumların olduğu ülkelerden alınan doktora ve sanatta yeterlik diplomalarının değerlendirilmesi esnasında gerekli belgeleri ibraz edemeyen veya diploma ve diğer belgeleri teyit edilemeyen başvuru sahipleri ile ilgili olarak bu olağanüstü durumlarla sınırlı kalmak üzere;

a) Diploma, not dökümü ve tezlerinin asılları bulunan ancak teyit işlemleri yapılamayan ilgililerin başvuruları, Denklik Komisyonu tarafından değerlendirilir. Gerekli hallerde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından oluşturulan Komisyonlarca diploma alanları ve derecelerinin tespiti yapılır. Bu amaçla başvuru sahipleri; sözlü, gerektiğinde yazılı ve/veya uygulamalı sınav işlemlerine tabi tutulurlar.

b) Diploma ve/veya not dökümlerinin ve/veya tezlerinin asılları bulunmayan, ancak bir örneği veya onaylı çevirilerini ibraz edebilenler için Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından oluşturulan Komisyonlarca diploma alanları ve derecelerinin tespiti yapılır. Bu amaçla başvuru sahipleri; sözlü, gerektiğinde yazılı ve/veya uygulamalı sınav işlemlerine tabi tutulurlar.

c) Bu komisyonlar tarafından başarılı bulunan başvuru sahipleri için bu Usul ve Esaslarda belirtilen diğer denklik işlemleri devam eder, ilgili alan ve dereceye sahip olmadığı anlaşılan başvuru sahiplerinin denklik başvuruları reddedilir.

ç) Belge ibraz edemeyen veya eksik ibraz eden başvuru sahipleri, başvuru belgelerine ek olarak geçici koruma kimlik belgesini ve eğitim bilgilerini içeren beyan formunu teslim eder.

d) Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen başvuru sahipleri hakkında hukuki süreç başlatılır; denklik başvuruları reddedilir.

Özel durumlarda doçentlik/profesörlük ünvanlarının denklik işlemleri

MADDE 15– (1) Üniversitelerarası Kurul Yönetim Kurulunun değerlendirme hakkı saklı kalmak kaydıyla, savaş, işgal, ilhak ve benzeri olağanüstü durumların olduğu ülkelerden alınan doçentlik ve profesörlük ünvanlarının değerlendirilmesi esnasında gerekli belgeleri ibraz edemeyen veya diploma ve diğer belgeleri teyit edilemeyen başvuru sahipleri ile ilgili olarak bu olağanüstü durumlarla sınırlı kalmak üzere;

a) Doçentlik denkliği başvurusunda bulunan ancak doktora/sanatta yeterlik denklikleri bulunmayan başvuru sahiplerinin öncelikle doktora/sanatta yeterlik denklik belgelerini almaları şarttır.

b) Profesörlük denkliği başvurusunda bulunan ancak doçentlik denklikleri bulunmayan başvuru sahiplerinin öncelikle doçentlik denklik belgelerini almaları şarttır.

c) Doçentlik/profesörlük denkliği başvurusunda bulunan ve yurt dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından tanınan bir üniversitede veya araştırma merkezinde tam zamanlı statüde kesintisiz olarak en az iki yıl bu ünvan ile çalıştığına dair belgelerinin asılları bulunan, ancak teyit işlemleri yapılamayan ilgililerin başvuruları, Denklik Komisyonu tarafından değerlendirilir. Gerekli hâllerde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından oluşturulan üç kişilik bir alt komisyon tarafından başvuru sahiplerinin bilimsel çalışmaları değerlendirilir ve alt komisyon görüşü doğrultusunda denklik işlemlerine devam edilir.

ç) Doçentlik/profesörlük denkliği başvurusunda bulunan, ancak bu ünvan ve yetki ile yurt dışında bir üniversitede veya araştırma merkezinde en az iki yıl çalıştığına dair belgelerinin asılları bulunmayan, ancak bir örneği veya onaylı çevirilerini ibraz edebilen kişilerin başvuruları, Denklik Komisyonu tarafından değerlendirilir. Gerekli hallerde Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından oluşturulan üç kişilik bir komisyon tarafından başvuru sahiplerinin bilimsel çalışmaları değerlendirilir ve komisyon görüşü doğrultusunda denklik işlemlerine devam edilir.

d) Denklik Komisyonu tarafından doçentlik/profesörlük ünvanına sahip olmadığı anlaşılan başvuru sahiplerinin denklik başvuruları reddedilir.

e) Belge ibraz edemeyen/eksik ibraz eden başvuru sahipleri, başvuru belgelerine ek olarak geçici koruma kimlik belgesini ve eğitim bilgilerini içeren beyan formunu teslim eder.

f) Gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit edilen başvuru sahipleri hakkında hukuki süreç başlatılır; denklik başvuruları reddedilir.

TÜBİTAK tarafından yürütülen 2232-A Uluslararası Lider Araştırmacılar ve 2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar Programları kapsamında doktora/sanatta yeterlik/doçentlik/profesörlük denklik başvuru işlemleri

MADDE 16– (1) TÜBİTAK tarafından yürütülen 2232-A Uluslararası Lider Araştırmacılar ve 2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar Programları ile sınırlı kalmak ve bu durumu belgelemek kaydıyla denklik başvurusunun yapıldığı yıl itibarıyla Yükseköğretim Kurulu

tarafından belirlenmiş olan en az üç sıralama kuruluşunun müştereken herhangi üçünde, dünya üniversite sıralamasında ilk beş yüzlük dilim içerisinde yer alan bir üniversiteden doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip adayların denklikleri, alt derece denklik şartları aranmaksızın verilir. Bu husus dışında Usul ve Esaslardaki hükümler saklıdır.

(2) TÜBİTAK tarafından yürütülen 2232-A Uluslararası Lider Araştırmacılar ve 2232-B Uluslararası Genç Araştırmacılar Programları ile sınırlı kalmak ve bu durumu belgelemek kaydıyla doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık derecesine sahip olmak kaydıyla, denklik başvurusunun yapıldığı yıl itibarıyla Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş olan en az üç sıralama kuruluşunda müşterek olarak yer alan dünya üniversite sıralamasında ilk beş yüzlük dilim içerisindeki bir üniversitede en az iki yıl ilgili bilim alanının akademik kadrosunda doçent/profesör olarak tam zamanlı çalışanların doçentlik/profesörlük ünvanlarının denklikleri, alt derece veya ünvan denklik şartları aranmaksızın verilir. Bu husus dışında Usul ve Esaslardaki hükümler saklıdır.

Çeşitli hükümler

MADDE 17– (1) Başvurularında eksik belge tespit edilen başvuru sahiplerinin eksik belgelerini bir ay içerisinde tamamlamaları istenir. Ancak yapılan bildirime rağmen tespit edilen eksiklikleri haklı mazeret sunmaksızın tamamlamayanların başvuruları yapılmamış sayılır.

MADDE 18– (1) Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen denklik belgelerine ilişkin bilgiler, gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşların erişimine açılabilir.

Uluslararası antlaşma hükümleri

MADDE 19– (1) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası antlaşmaların denkliğe ilişkin hükümleri saklıdır.

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE 1– (1) Üniversitelerarası Kurulun 29.4.2025 tarih ve 261 sayılı oturumunda alınan karar ile yapılan değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten önce denklik başvurusunda bulunan ve işlemleri devam edenler hakkında, başvurunun yapıldığı tarihteki ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 20– (1) Bu Usul ve Esaslar, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21– (1) Bu Usul ve Esasları Üniversitelerarası Kurul Başkanı yürütür.